

فرا تر از یک معلم

کاظم محمدی نژاد، آموزگار پایه چهارم، دبستان پسرانه ناحیه ۱

«درس پژوهی الگویی اثربخش در خلق محیط شوق‌انگیز برای یادگیری در مدرسه است. معلمان از طریق درس پژوهی یاد می‌گیرند که چه‌گونه از یکدیگر بیاموزند، در تجارب آموزشی و تربیتی یکدیگر سهیم شوند و با بازاندیشی در رفتار خود، راه‌های بهتری برای یاد دادن و یاد گرفتن بیابند و به تولید دانش حرفه‌ای بپردازند.»
(سرکارآرانی، ۱۳۹۴: ص ۱۸)

در مدت پنج سالی که در فرایند درس پژوهی فعالیت داشتم؛ آموختم که هنگام تدریس، به‌خصوص در تبیین موضوعات درسی و تربیتی، چه‌گونه ارتباط کلامی خود را با دانش‌آموزان بهبودبخشم. توانستم بفهمم که چه‌گونه ارتباط کلامی بر تفهیم و جذابیت دروس مختلف موثر است و به دانش‌آموزان فرصت بیشتری برای بهبود تبادل اندیشه درباره محتوای دروس مختلف می‌دهد و آن‌ها را تشویق می‌کند که یادگیرندگان فعال‌تری باشند. وقتی دغدغه اصلی معلم فرآیند آموزش و یادگیری است به دانش‌آموزان علاقه بیشتری پیدا می‌کند.

در جریان درس پژوهی معلمان سطح آگاهی خود را ارتقا می‌دهند و باعث می‌شوند که آنان خود را یادگیرنده و تصمیم‌گیرنده راهبردی آموزش و تربیت بدانند.

اجرای فرایند درس پژوهی در مدارس باعث می‌شود که معلمان از یکدیگر یاد بگیرند، از دانش‌آموزان یاد بگیرند و با تعامل سازنده و شرکت در جلسات هم‌اندیشی و تفکر گروهی، سطح آگاهی و سواد و قدرت منطق خود را افزایش دهند و با حضور در کلاس‌های هم‌کاران نکات نابی را که تاکنون به آن کم‌توجه یا شاید بی‌توجه بوده‌اند دریابند و در سال‌های آینده به کار بندند.

در طول این چند سال تجربه درس پژوهی به من آموخت که به جای تمرکز صرف بر مسائل درسی، می‌توان به موضوعات تربیتی و توجه به مشکلات رفتاری دانش‌آموزان پرداخت. به این ترتیب هر سال موضوعاتی را مانند تقویت تمرکز و درک مطلب، اسراف، راه‌های افزایش اعتمادبه‌نفس و... انتخاب کردیم و به فضل خداوند شاهد نتایج خوب و اثربخشی بر روی دانش‌آموزان بوده‌ایم اما تاثیر واقعی این تلاش‌ها زمانی است که به‌صورت مستمر و در پایه‌های مختلف تحصیلی اجرایی شود تا دانش‌آموزان بدانند که موضوعات تربیتی محدود به پایه و زمان خاصی نیست. امیدوارم که هم‌کاران گرامی از تجربیات خوب یکدیگر، چه در زمینه موضوعات آموزشی و چه موضوعات تربیتی استفاده کنند و قدم‌هایی را برای فرارفتن به‌سمت بهسازی بردارند.